



UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI  
COLLEGIUM MEDICUM  
W KRAKOWIE

Wydział Nauk o Zdrowiu

dr hab. n. med. Agnieszka Mazur-Biały, prof. UJ  
Zakład Biomechaniki i Kinezyjologii  
Katedra Badań Biomedycznych  
Instytut Fizjoterapii  
Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum  
ul. Skawińska 8, 31-066 Kraków

Kraków, dn. 02.12.2022 r.

**RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ  
mgr KAROLINY KOZŁOWSKIEJ**

**„Ocena depresji i jakości życia kobiet z zaburzeniami czynności dolnych dróg  
moczowych”**

Przedstawiona do oceny praca została przygotowana według przyjętego kanonu dla dysertacji na stopień naukowy doktora w dyscyplinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Rozprawa doktorska obejmuje 120 stron. Układ rozprawy jest typowy i składa się z 6 podstawowych rozdziałów: Wstęp, cel pracy, materiał i metody, wyniki, dyskusja oraz wnioski. W dalszej kolejności Autorka przedstawia polskie i angielskie streszczenie pracy, spis tabel, piśmiennictwo oraz jako ostatnią pozycję - załączniki. Pragnę w tym miejscu zaznaczyć, że wydzielenie przez Autorkę aż 11 rozdziałów pracy nie jest odpowiednie, gdyż zarówno streszczenia, jak i spisy tabel czy piśmiennictwo nie są właściwymi rozdziałami pracy (bez numeru). Ponadto Rozdział 11 „załączniki” powinien zostać przedstawiony jako Aneks, będący co do zasady załącznikiem do pracy, rozpoczynającym się od spisu załączników, które następnie Autorka cytuje w swojej pracy. Niemniej można uznać ten błąd za drobne niedociągnięcie.

Należy podkreślić, że podjęty przez Autorkę temat jest ciekawy i wartościowy, zważywszy na częstość występowania zaburzeń dolnych dróg moczowych w populacji ogólnej. Ocena zarówno częstości występowania depresji, jak również jakości życia pacjentów z powyższymi dysfunkcjami stanowi cenne opracowanie dla zarówno dla praktyków jak i analiz w zakresie zdrowia publicznego.



UNIwersytet Jagielloński  
COLLEGIUM MEDICUM  
W KRAKOWIE

Wydział Nauk o Zdrowiu

Właściwą dysertację rozpoczyna Wstęp liczący 15 stron, w którym Doktorantka przedstawia obecną wiedzę na temat fizjologii i zaburzeń czynności dolnych dróg moczowych, charakteryzuje główne typy owych zaburzeń wskazując na czynniki ryzyka, jak również ich leczenie. W dalszej części Doktorantka szczegółowo charakteryzuje stan depresji, odnosząc się zarówno do epidemiologii problemu, jak również roli czynników biologicznych i psychospołecznych w jej występowaniu, przedstawia także obraz kliniczny oraz leczenie depresji. Omówione we wstępie zagadnienia stanowią właściwe wprowadzenie w problematykę badawczą pracy doktorskiej i w mojej ocenie mogą stanowić wartościowy materiał do opracowania pracy pogładowej w języku polskim, po wprowadzeniu drobnych korekt przedstawionych w dalszej części. Jako recenzent mam kilka uwag do omawianego rozdziału. Doktorantka nie zawsze właściwie cytuje piśmiennictwo, a w zasadzie pojawiają się znaczne fragmenty tekstu pozbawione odniesienia do literatury źródłowej – np. pierwsze 2 akapity rozdziału 1.2 opisującego zaburzenia czynności dolnych dróg moczowych. Podając definicje czy charakteryzując dany typ nietrzymania moczu odpowiedniejszym byłoby wskazanie uznanej międzynarodowo i pełnej definicji omawianego problemu. W definicji WNM (str. 11) zabrakło mi przede wszystkim wskazania, że jest to niekontrolowany wyciek moczu, jak również iż zachodzi on nie tylko przy wysiłku, kaszlu czy kichaniu co przy wzroście ciśnienia śródbrzusznego. Ponadto nie mogę zgodzić się z zaproponowanym przez Doktorantkę opisem leczenia zachowawczego, w którym mylnie używa określenia fizykoterapia dla opisu ćwiczeń, powinna być fizjoterapia. W opisie tym zabrakło mi odniesienia do rekomendowanej techniki jaką jest bio-feedback.

Cel pracy został jasno sformułowany i poparty 8 celami szczegółowymi, Doktorantka jednak nie wskazała hipotez, które podlegały weryfikacji w przebiegu prowadzonych badań.

Materiał i metody badań przedstawiono adekwatnie, wskazując na liczebności grup, kryteria włączenia i wykluczenia oraz charakteryzując narzędzia zastosowane w badaniu. Doktorantka uzyskała pozytywną opinię właściwej Komisji Bioetycznej. W opisie zabrakło mi informacji czy Doktorantka planując swoje badania przeprowadziła analizę wielkości próby, która pozwoliłaby oszacować statystycznie liczebność grup dla zapewnienia wiarygodnych



UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI  
COLLEGIUM MEDICUM  
W KRAKOWIE

Wydział Nauk o Zdrowiu

statystycznie wyników. Jest to tym istotniejsze, iż jedna z grup liczy zaledwie 17 kobiet, co przy badaniach kwestionariuszowych zdaje się być liczebnością niezwykle małą, sprawia to także iż udział poszczególnych typów nie jest równy. Właściwym byłoby dodanie przez Doktorantkę uwagi wyjaśniającej tak różne liczebności w poszczególnych podgrupach. Ponadto w badaniach na tak małych liczebnościach grupy trudno jest stosować dodatkowe podziały pozwalające na rzetelną analizę wpływu czynników w obrębie danej grupy.

Rozdział wyniki został przygotowany starannie i opatrzony 17 tabelami zbierającymi dane szczegółowe. Doktorantka przeprowadziła wnikliwą analizę statystyczną, niestety niejednokrotnie łącząc wyniki wszystkich grup badanych i odnosząc je do wyników grupy kontrolnej. Ze względu na charakter analizowanych dysfunkcji i ich różne oddziaływanie na poszczególne sfery życia pacjentek cennym, w opinii Recenzenta, byłoby oddzielne analizowanie badanych parametrów. Należy jednak zrozumieć trudną sytuację Doktorantki, starającej się prowadzić badania w okresie znacznych ograniczeń jakim była pandemia Covid-19, istotnie utrudniająca dostęp do pacjentów, dlatego też nie traktuję tego jako istotnego uchybienia w pracy lecz konsekwencję sytuacji losowej.

W rozdziale dyskusja Doktorantka w sposób umiejętny i wyczerpujący odnosi wyniki swoich badań do analiz wykonanych przez innych Autorów. Rozdział ten został poprowadzony prawidłowo, zgodnie z przyjętymi normami. Badania prowadzone w ramach rozprawy doktorskiej pozwoliły na realizację założonych celów i wysnuć 7 wniosków podsumowujących proces badawczy.

Należy w tym miejscu nadmienić, że przedstawiona do oceny praca została przygotowana z należytą starannością i świadczy o dużej wiedzy i zaangażowaniu Doktorantki. Drobne uchybienia wykazane w niniejszej recenzji nie stanowią istotnych przesłanek znacząco zmniejszających jakość i wartość dysertacji.

Reasumując, patrząc na całokształt dysertacji mogę stwierdzić, że przedstawiona do oceny rozprawa doktorska Pani magister Karoliny Kozłowskiej spełnia warunki określone w Art. 187 ustawy z dn. 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.).





UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI  
COLLEGIUM MEDICUM  
W KRAKOWIE

Wydział Nauk o Zdrowiu

Oceniając pozytywnie, zarówno pod względem merytorycznym jak i formalnym, dysertację doktorską Pani mgr Karoliny Kozłowskiej pt. "Ocena depresji i jakości życia kobiet z zaburzeniami czynności dolnych dróg moczowych" wnioskuję do Kolegium Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkiewicza w Poznaniu o dopuszczenie Pani Karoliny Kozłowskiej do dalszych etapów postępowania i publicznej obrony pracy.

Kraków, dn. 2.12.2022 r.

Zakład Biomechaniki i Kinezylogii UJCM

*Agnieszka Mazur-Białecka*  
dr hab. n. med. Agnieszka Mazur-Białecka, prof. UJ